

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО
ИЗДАТЕЛСКИ СЪВЕТ

ПРАВИЛА И ИЗИСКВАНИЯ
ЗА НАУЧНИ ПЕРИОДИЧНИ ИЗДАНИЯ
НА УНСС

София, 2024 г.

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Правилата и изискванията за научни периодични издания на УНСС уреждат създаването, утвърждаването и промяната в статуса на научни периодични издания в УНСС.

Чл. 2. Правилата и изискванията за научни периодични издания на УНСС са разработени в съответствие с Правилника за дейността на УНСС, Правилника за научно-изследователска дейност на УНСС, Политиката за почтеност в академичното творчество и Етичния кодекс на УНСС и отразяват залегналите в тях принципи и ценности.

Чл. 3. (1) Правилата и изискванията се основават на основни научни и етични стандарти и утвърдени добри практики на УНСС в издаването на научна периодика.

(2) Принципите, залегнали в разработването на Правилата и изискванията за научни периодични издания на УНСС, са:

1. Свобода на академичната инициативност и научните изследвания;
2. Зачитане на ценността на научното творчество;
3. Справедливо и безпристрастно отношение независимо от произхода на ръкописа, включително националността, етническата принадлежност, политическите убеждения, расата или религията на авторите;
4. Насърчаване на достъпността, разнообразието и приобщаването във всички аспекти на научната публикацията;
5. Надеждност на редакционната дейност и услуги;
6. Прозрачност и отчетност на процесите на разпространяване на научно-изследователски резултати;
7. Зачитане на научното творчество на други автори и недопускане на практики на недобросъвестно научно творчество;

Чл. 4. Правилата и изискванията за научни периодични издания на УНСС имат за цел:

1. Да установят и представят стандартите за научните периодични издания на УНСС;
2. Да зададат институционална рамка за статуса на научни списания в УНСС, които не са създадени с решение на АС на УНСС;
3. Да зададат процедура и критерии за установяване статуса на периодични научни издания в УНСС;
4. Да подпомагат установяването и поддържането на високи научни и академични стандарти при разпространяване на научно-изследователски резултати;
5. Да способстват за развитие на култура на почтеност в създаването и разпространението на академичното творчество;
6. Да подпомогнат разпространението и популяризирането на резултати от научни изследвания;
7. Да допринесат за утвърждаване на положителния образ на УНСС сред академичните среди и обществеността в страната и чужбина.

Глава втора

СЪЗДАВАНЕ И УТВЪРЖДАВАНЕ НА НАУЧНИ ПЕРИОДИЧНИ ИЗДАНИЯ В УНСС

Чл. 5. Създаване на научни списания в УНСС

- (1) Инициатива за създаване на научно периодично издание в УНСС имат катедрите, факултетите, институтите и центровете в УНСС.
- (2) Научни периодични списания в УНСС се създават с решение на Академичния съвет или с решение на Факултетен/Катедрен съвет.
- (3) С решението за създаване на научно периодично издание се приемат наименованието на списанието и ***Правилник за устройството и дейността на Редакционния съвет***.
- (4) Решението за създаване на научно периодично издание утвърждава членовете на редакционния съвет и главния редактор на списанието.
- (5) С решението за създаване на научно периодично издание се утвърждава Международния съвет на списанието.
- (6) В ***Правилника за устройството и дейността на Редакционния съвет*** се определят:
 1. Редакционната политика на списанието;
 2. Организационната структура и компетенциите на органите на списанието;
 3. Редът за приемане и публикуване на статии в списанието;
 4. Редът за издаване и разпространение на списанието (електронно и/или печатно);
 5. Начинът на финансиране.
- (7) Въз основа на решението, главният редактор и редакционният съвет на списанието организират създаването на сайт на списанието.
- (8) Главният редактор или член на редакционния съвет подава регистрационна форма за присъждане на ISSN на списанието при изпълнени условия на Националната агенция за ISSN за издаване на ISSN на печатни и електронни издания.

Чл. 6. Обозначаване на институционална принадлежност на научните списания в УНСС

- (1) Научните периодични издания, създадени с решение на Академичния съвет на УНСС, се обозначават като научни периодични издания на УНСС с текст и съответните графични атрибути (лого на УНСС). Те са представени на интернет страницата на УНСС (в секцията „Периодични издания“ на www.unwe.bg и в секцията „Наука“/“Научни издания“) като “университетски научни издания”.
- (2) Научните периодични издания, създадени с решение на Факултетен или Катедрен съвет се обозначават като издания на съответния факултет или катедра.
- (3) Научни периодични издания, които не са създадени с Решение на Академичния съвет, могат да се обозначават като издания на УНСС с текст и с логото на УНСС след като преминат процедура на утвърждаване от Издателския съвет на УНСС и бъдат гласувани от Академичния съвет като такива по предложение на председателя на Издателския съвет.

Чл. 7. Утвърждаване на научни периодични издания, които не са създадени с решение на Академичния съвет

- (1) Научни периодични издания, които не са създадени с решение на Академичния съвет на УНСС, подлежат на утвърждаване от Издателския съвет на УНСС.

(2) Процедура за утвърждаване на периодични издания по чл. 7 (1) се инициира от главния редактор на научното периодично издание.

(3) Процедура за утвърждаване може да започне при издаване на минимум две пълни годишнини на научното периодично издание.

(4) Издателският съвет на УНСС взема решение за утвърждаване на научно периодично издание на основата на спазени изисквания (Глава трета от настоящите Правила и изисквания) и покрити критерии (Глава четвърта от настоящите Правила и изисквания) за научни периодични издания на УНСС.

(5) Утвърдените от Издателския съвет специализирани научни издания могат:

1. Да обозначават институционалната си принадлежност като научни списания на УНСС с текст и да използват логото на УНСС;
2. Да бъдат представени на страница на УНСС (в секцията „Периодични издания“ на www.unwe.bg и в секцията „Наука“/“Научни издания“) като “университетски научни издания”.
3. Да бъдат регистрирани в CEEOL като част от научните издания на УНСС;
4. Да получат уникален DOI номер за всяка от публикуваните в тях статии в рамките на договореностите на УНСС с CrossRef.
5. Да бъдат предлагани за индексване в първични и вторични бази-данни на научна периодика в процедури, иницирани от Издателството на УНСС.

Глава трета

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ НАУЧНИТЕ ПЕРИОДИЧНИ ИЗДАНИЯ В УНСС

Чл. 8. Изисквания към научните периодични издания в УНСС

(1) Научните периодични издания в УНСС трябва да отговарят на следните изисквания:

1. В решението, с което се създават, ясно да е посочена необходимостта от издаването на съответното научно списание;
2. Да имат ясно очертан уникален тематичен профил, който не дублира и не възпроизвежда тематичния профил на вече съществуващи научни периодични издания на УНСС, както и на списания на други академични и изследователски институции в България;
3. Да имат издаден ISSN номер (съответно отделни ISSN номера за издания на печатен информационен носител и онлайн издания);
4. Да имат обособени органи на списанието и обявени редакционен съвет и главен редактор;
5. Редакционната политика на списанието да съответства на националните и вътрешноуниверситетски нормативни изисквания.

(2) Редакционната политика на списанието следва да задава:

1. Тематичен профил на списанието;
2. Периодичност и график на издаване;
3. Език/езици на публикуване;
4. Публикационна етика;
5. Задължения и отговорности на редакционния съвет и главния редактор;
6. Изисквания към авторите;
7. Критерии за приемане на ръкописи;
8. Правила за проверка и рецензиране на постъпилите ръкописи;
9. Изисквания към рецензентите;
10. Условията за авторското право;

(3) Освен горните изисквания научните периодични издания в УНСС трябва:

1. Да имат Интернет страница, където е представено списанието, редакционната политика, редакционните органи и са достъпни актуалният и предишните броеве, както и отделните статии от всеки брой;
2. Да имат собствен електронен адрес за кореспонденция с автори и рецензенти;
3. Да прилагат ясни и оповестени критерии за приемане или отхвърляне на ръкописи;
4. Да следват ясна и прозрачна процедура за научно рецензиране на постъпилите ръкописи;
5. Да проверяват постъпилите за публикуване ръкописи за съвпадения съгласно Правилата на УНСС за електронна проверка на оригиналността на академично творчество;
6. Да спазват заложената периодичност, срокове и годишен брой книжки при издаване на списанието;
7. Да са с отворен достъп при условията на международен публичен лиценз Creative Commons CC BY 4.0.

Глава четвърта

КРИТЕРИИ ЗА УТВЪРЖДАВАНЕ НА НАУЧНИ ПЕРИОДИЧНИ ИЗДАНИЯ В УНСС

Чл. 9. Критерии за утвърждаване на научни периодични издания

(1) Издателският съвет на УНСС утвърждава научни периодични издания, които не са създадени с Решение на Академичния съвет, на основата на следните критерии: Редакционна политика и тематичен профил на списанието; Научно качество на публикациите; Съблюдаване на публикационна етика; Съблюдаване на публикационни стандарти; Прозрачност и оповестяване на информацията.

(2) Научното качество на материалите, които се публикуват в списанието, постигано посредством:

1. Съблюдаване на ясни и оповестени критерии за приемане и отхвърляне на текстове;
2. Наличие на отхвърлени текстове от общия брой подадени статии за публикуване за отделен брой/за година;
3. Съблюдаване на стандарти на изложението – наличие на преглед на научната литература по изследваната проблематика, коректно излагане на данни, обективно представяне, достатъчна детайлност, основаване на твърденията на научни аргументи и доказателства;

(3) Основа на качеството на научните публикации е въвеждането на високи стандарти за научно рецензиране, изразяващи се в:

1. Анонимно рецензиране (двойно или единично „сляпо“ рецензиране);
2. Наличие на поне двама рецензенти за всяка статия;
3. Поне половината от рецензентите за всеки брой на списанието не са институционално принадлежащи към УНСС;
4. Структурирана форма на рецензията с количествени параметри и качествени въпроси;
5. Възможност за степенуване на препоръката на рецензента;
6. Опция за втори преглед от рецензента след редакциите след първата рецензия;
7. Предвиждане използването на супер-рецензент в случай на противоположни становища на основните рецензенти;

(4) Съблюдаването на публикационна етика като критерий за утвърждаване на научно списание се изразява в:

1. Публикуване на оригинални авторски текстове – такива, които не са публикувани или предложени за публикуване другаде.;
2. Проверка на всички предложени за публикуване текстове с програма за проверка на съвпаденията. Приемат се само текстове, при които съвпаденията след проверка с програма за съвпадения не надхвърлят 20%;
3. Оповестяване на конфликти на интереси от авторите, рецензентите и членовете на редакционния съвет;
4. Ограничения за публикуване в списанието на членовете на редакционния съвет и на главния редактор;
5. Наличие на автори, които не принадлежат институционално към УНСС, във всеки брой на списанието.

(5) Публикационните стандарти включват:

1. Стандартизирани изисквания за форматиране на статиите;
2. Наличие на резюме, ключови думи и библиография във всяка статия;
3. Езикова редакция на статиите;
4. Използване на единна система за цитиране и позоваване;
5. Наличие на информация за авторите (институционална принадлежност, институционален електронен адрес, ORCID ID, други);
6. Спазване на графика на излизане на отделните броеве;

(6) Прозрачността и оповестяването на информацията се гарантират чрез:

1. Оповестени главен редактор, редакционен съвет и международен съвет на списанието;
2. Наличие на пълна информация за условията, сроковете и процеса на публикуване на статии на сайта на списанието;
3. Наличие на указания за автори и за рецензенти на сайта на списанието;
4. Форма за рецензии, която може да се сваля от сайта на списанието;
5. Електронен архив на предишни броеве на списанието, достъпен през сайта на списанието;
6. Наличие на информация за контакт с редакционната колегия;

(7) За утвърждаване на научните периодични издания Издателският съвет прилага и следните допълнителни критерии:

1. Индексиране на списанието във вторични бази-данни, удостоверявано с наличие на индексационни записи на отделните статии;
2. Регистриране на списанието в онлайн библиотеки и хранилища (достъпност на отделните статии през съответната онлайн библиотека или хранилища);
3. Установени цитирания на статии в списанието (индексирани в първични, вторични бази-данни, в монографични изследвания, други);
4. Наличие на чуждестранни автори и рецензенти;
5. Използване на редакционна платформа, поддържаща подаването на ръкописи и комуникацията с рецензентите.

(8) При утвърждаването на научни периодични издания Издателският съвет взема предвид спецификите на научната области на съответното научно издание.

Глава пета

ПРЕГЛЕД И ПРОМЯНА В СТАТУСА НА НАУЧНИ ПЕРИОДИЧНИ ИЗДАНИЯ НА УНСС

Чл. 10. Научните периодични издания в УНСС преминават на всеки 3 години през периодичен регулярен преглед от Издателския съвет.

Чл. 11. Научни периодични издания в УНСС, които не покриват изискванията и критериите в Глава трета и Глава четвърта на настоящите Правила и изисквания, преминават повторен извънреден преглед до 1 година след провеждането на регулярния преглед.

Чл. 12. При продължаващо установяване на несъответствия с изискванията и критериите в Глава трета и Глава четвърта на настоящите Правила и изисквания, Издателският съвет инициира сваляне на научното списание от интернет страницата на УНСС и прекратяване на качването на броевете на списанието в CEEOL.

Чл. 13. Не по-рано от 6 месеца след извънредния преглед, главният редактор на научното списание може да подаде до Председателя на Издателския съвет заявление за нов преглед. Ако Издателският съвет установи, че несъответствията са отстранени, ограниченията за присъствие на списанието на сайта на УНСС и качването в CEEOL отпадат.

Чл. 14. Създава се Регистър на научните периодични издания на УНСС, в който се включват всички списания, които са създадени с решение на Академичния съвет на УНСС или са приети за научни периодични издания на УНСС с решение на Академичния съвет по предложение на Издателския съвет.

Чл. 15. Регистърът на научните периодични издания е Приложение 1 към настоящите Правила и изисквания за научни периодични издания на УНСС.

Чл. 16. Регистърът на научните периодични издания на УНСС се актуализира от Издателския съвет в началото на всяка календарна година, но не по-късно от края на месец януари.

Чл. 17. Регистърът на научните периодични издания на УНСС се оповестява на интернет страницата на УНСС (в секцията „Периодични издания“ на www.unwe.bg, в секцията „Наука“/, „Научни издания“/, „Университетски научни издания“ и на страницата на Издателския съвет).

Глава шеста

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ИЗДАТЕЛСКИЯ СЪВЕТ ПО ОТНОШЕНИЕ НА НАУЧНИТЕ ПЕРИОДИЧНИ ИЗДАНИЯ НА УНСС

Чл. 18. Издателският съвет на УНСС разработва и променя правилата и изискванията за научни периодични издания в УНСС и ги предлага за приемане от АС на УНСС.

Чл. 19. Издателският съвет следи за недопускане на вътрешна конкуренция между научните периодични издания на УНСС.

Чл. 20. Издателският съвет следи за спазването на правилата и изискванията за научни периодични издания в УНСС като осъществява периодичен преглед на научните периодични издания в УНСС. Издателският съвет приема график за осъществяването на прегледа на научните периодични издания в УНСС в началото на всяка календарна година.

Чл. 21. Издателският съвет утвърждава научни периодични издания, които не са създадени с Решение на Академичния съвет. Издателският съвет може да предложи на Академичния съвет да утвърди списание, което отговаря на изискванията и критериите

в Глава 3 и Глава 4 на настоящите Правила и изисквания като научно периодично издание на УНСС.

Чл. 22. Издателският съвет може да прави препоръки към Редакционните съвети на научните периодични издания в УНСС за промени в редакционната им политика и практика в съответствие с настоящите Правила и изисквания за научни периодични издания на УНСС.

Чл. 23. Издателският съвет не може да се намесва в издателската политика на научните периодични издания на УНСС и да упражнява цензура по отношение на съдържанието на публикуваните текстове.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Всички научни периодични издания в УНСС, които не са създадени с решение на Академичния съвет, следва да започнат процедура на утвърждаване от Издателския съвет до 6 месеца от приемането на настоящия Правилник от Академичния съвет на УНСС.

§ 2. Изменения и допълнения в тези правила и изисквания се правят по реда на тяхното приемане.

§ 3. Неуредените с тези правила въпроси се решават от Ректора на УНСС, Издателския съвет или Академичния съвет на УНСС съобразно техните компетенции.

§ 4. Правилата и изискванията за научни периодични издания на УНСС са приети с Решение No на Академичния съвет на УНСС на заседанието му от 02.04.2025 г. и влизат в сила от датата на приемането им.

ПРИЛОЖЕНИЕ 1.
РЕГИСТЪР НА НАУЧНИТЕ ПЕРИОДИЧНИ ИЗДАНИЯ НА УНСС

1. **Годишник на УНСС** – Решение на АС от 1922 г., посл. изм. с Решение № 4/3 – 5.11.2016 г., т. 41;
2. **Научни трудове на УНСС** – Решение на АС от 1925 г., посл. изм. Решение № 4/3 – 5.11.2016 г., т. 41;
3. **Economic Alternatives** – Решение на АС от № 5/19 - 20.10.2012 г. т. 53.1, посл. изм. с Решение № 4/3 – 5.11.2016 г. т. 42;
4. **Икономически и социални алтернативи** – Решение на АС от 1995 г., посл. изм. с Решение на АС от № 5/19 - 20.10.2012 г., т.53.2;
5. **Бизнес и право (Business and Law)** – Решение на АС №8/13.12.2017;
6. **Aurea iuris romani** – Решение на АС №8/13.12.2017
7. **Bulgarian Journal of International Economics and Politics** – Решение на АС № 4 от 07.07.2021 г., т. 24.
8. **Finance,Accounting and Business Analysis** – Решение на АС от 02.04.2025 г.